

Реферат на тему: "Образ Пузиря за п'єсою "Хазяїн" Івана Карпенка-Карого"

Іван Карпенко-Карий

Образ Пузиря за п'єсою "Хазяїн" Івана Карпенка-Карого.

Драматург сам визначив ідею сатиричної комедії "Хазяїн" (1900). У листі до сина він зазначав: "Хазяїн" – зла сатира на чоловічу любов до стягання без жодної іншої мети. Стягання для стягання". І. Франко після прочитання твору писав: "Грандіозну по своїм замислі й по майже бездоганнім оздобленню картину великого промисловця і глитаю з селян з його могутніми впливами і чисто селянською вдачею дає нам Карпенко-Карий,..".

Терентій Пузир незрівнянно багатший від Герасима Калитки, центрального образу комедії "Сто тисяч". Він уже досяг того, про що мріяв Калитка, – мати скільки землі, щоб і за три дні не об'їхати. "Княжество!" – із заздрістю вигукує Маюфес про землі Пузиря. – Ціле княжество!" Кілька економій, десятки тисяч овець, тисячі батраків – ось що приносить капітал Пузиреві. Він мільйонер, але прагне все більшого й більшого зиску.

Пузир нещадно експлуатує батраків, ганить економів за те, що вони на кілька копійок більше заплатили за поденну роботу. У своїй жорстокості у визиску він радить економові взяти у селян землю в оренду і цим створити бідність, щоб були дешевші робочі руки. Він годує робітників гірше від собак. Коли ж на прохання дочки Соні Пузир погодився дещо поліпшити харчі, то тільки на гарячу пору, щоб робітники не втекли. А пізніше можна й так харчувати, батраки не витримають, повтікають, а зароблені ними гроші зостануться в кишені хазяїна. "Отак розумні хазяї роблять!" – міркує Пузир. Так драматург вивертає називні хижацьку психологію капіталіста, розкриває способи його наживи, чим наочно доводить одну з причин трагічного становища українського селянина.

Пузир і сам не знає, для чого йому потрібні капітали, не бачить він, де їх можна застосувати. Однак, маючи великі гроші, він шукає нових шляхів наживи і навіть погоджується заради цього переховати тисячі овець банкрута Михайлова, перепродує куплений у підісланої дружиною швачки в деш, іменин за низьку ціну дорогий халат, бо був заробіток – два карбованці за один.

Ставши мільйонером. Пузир за поглядами, мораллю залишився на рівні дрібного власника. Він маже чоботи дьогтем, а волосся оливою, ходить у латаному, старезному кожусі, їсть борщ і кашу, а щоб не йти в місті в ресторан чи буфет, бере в торбинку хліба і сала. Психологія дрібного власника проявляється у багатьох вчинках Пузиря. Вона призвела капіталіста до смерті. Проїжджаючи своїм полем, Пузир побачив гусей, які скубли колоски пшениці, побіг за ними, впав і відбив нирки. Усе життя його

пройшло під девізом: "Хазяйство або смерть". І смерть Пузиря є логічним завершенням "філософії" неймовірно скупого хижака.

Пузир далекий від громадських справ. Вражає читача його безкультурність. На пропозицію Золотницького вислати грошей на пам'ятник Котляревському Пузир цинічно заявляє: "Котляревський мені без надобності". А коли зайшла мова про описані Гоголем степи, він цілком серйозно говорить: "Не знаю, я на степах у Гоголя не бував!" Розрахунок, антигуманність Пузиря проявляються навіть у ставленні до рідних. Він категорично відмовляється видати свою єдину дочку Соню за Калиновича, "учителишку", а має намір поріднитися хай навіть з неписьменним, але багатим Чоботенком.

У змалюванні дикості Пузиря І. Карпенко-Карий досяг вищої форми комічного. Його образ викликає презирство, огиду читача і глядача. На жаль, цей класичний образ є дуже актуальним. Сьогоднішні "пузирі" та їх "супутники" феногени і ліхтаренки несуть не менше лиха трудовому народові, ніж у часи Карпенка-Карого. Вони так само прагнуть до "стягання без жодної іншої мети" у найскладніший для України час – становлення і розвитку її як самостійної держави. Відрізняються сучасні "хазяїни" від пузирів тим, що не землю "стягають", а готові її продати, вивезти всі її багатства за безцін, аби тільки набити тугіше власні кишені доларами. Горе у тому, що серед новочасних пузирів є багато високопоставлених чиновників. Вони нехтують бідкуванням трудового люду, і культура українська їм так же, як і Пузиреві, "без надобності". Сьогоднішні пузирі ще чекають на свого сатирика.